



Mängukroon surub põlvili. Mati Kõrts "Albert Herringu" nimiosas.

HARRI ROSPU

# Ühe lavastuse luigelaul

**"Viimased etendused".** Niisugust silti kannavad Estonia teatri veebruari- ja märtsikuu afiššidel Giacomo Puccini "Boheem" ja "Madama Butterfly" ning Benjamin Britteni "Albert Herring".

Kõik kolm ooperit on Estonia mängukavas olnud aastaid. Praegu laval viimaseid kordi, on nad jõudnud omamoodi täiuslikkuseni, on viimistletud nii lavastuslikult kui vokaalselt viimse nüansipeensuseni. Võib-olla tänu lahkumismeeolule, või lihtsalt küpsusele on nad ka mänguliselt vabad, täis rõõmu ja esinemisnaudingut. Tulemuseks elamused publikule, mida mitte iga teatriõhtu ei kingi.

Seetõttu kirjeldaksingi Estonia "Albert Herringut", lähtudes 18. veebruari etendusest.

Benjamin Britteni "Albert Herring" esietendus Estonia Teatris 5. septembril 1993. Lavastas Neeme Kuningas. Muusikalist ettevalmistust juhtis Peeper Lilje, dirigeerida jõudis ta vaid esietendusi. Praegu on dirigendipuldil Arvo Volmer. Lavakujundus pärineb Hardi Volmerilt. Täna on Estonia mängitud seda ooperit 19 korda. Põhitelgelaste koosseis on muutumatu, vaid

lastest osatäitjad on vaheldunud.

"Albert Herring" on Eestis korra juba laval olnud, Vanemuises 1978. aastast. Käesolev tõlgegi pärineb Udo Väljaotsalt – Evalt Kampuselt. Britteni loomingukontekstis on helitöö kena väike intermezzo lavateoste soliidises reas. Ooperi orkester on 13-liikmeline ning tegelasigi "kammerlikult". Guy de Maupassant'i kurvapoolsest loost "Madame Hussoni lemmik" on Eric Crozier loonud naiivse, rahvalik-lustaka libreto. Muusika kujundab väga ilmekalt tegelaste karaktereid, situatsioonide grotesksust, annab paroodia- maigu ka lüürilisematele episoodidele.

Lavakujunduse lakooniline segu "naturaalsest" ja tinglikust on vaimukas ja mängib etenduse käigus leidlikult tegevuse rütmidele kaasa. Vormide ja perspektiivi nihestatus annab juba esimesel hetkel vaatajale märku, millisesse mänguruumi ollakse sattunud.

Operetlikku subretipaari Sidi ja Nancyt mängivad Mati Vaikmaa ja Pirjo Levandi, andes tegevusele hoogu ja nooruse sära. Nende toredad ansamblid, milles kummalgi karakterijärgne muusikaline "kõnekeel", kutsusid korduvalt esile vaheaplausi.

Urve Tautsi missis Herring on liikuv ja tarmukas "peremees oma majas". Tauts valitseb oma osa meisterlikult ja loob ka väljendusriikka ja nõtket muusikajoonise.

Linnakese koomiliste ülikute hulka kuuluvad lady Billow (Mare Jõgeva), tema majapidajanna (Märika Eensalu), kirikukooli õpetajanna (Kai Parmas), vikaar (Tarmo Sild), politseiülem (Teo Maiste) ja linnapea (Ivo Kuusk). Üheskoos nad esinevad ja sellest kooslusest sünnivad nii koomikaiva kui ka head muusikalised ansamblid.

Mati Kõrts nimikangelasena mängib usutavaks naiivse, saamatu voo-ruserüüti, kes needsamad voorused ise naeruväärseks muudab. Ooperi lõpu "segipöörantult" eeldanuks ehk pisut grotesksemat joont.

Siinkohal tulebki rõhutada, et Neeme Kuninga lavastus on erakordselt kombekas. Alberti läbielamused on antud sirgjoone ja siirusega, mis ehk Britteni irooniaga pole päris kooskõlas. Aga seda korvab Kõrtsi tegelase iselaadne armsus. Eraldi kiitust väärivad aga Kõrtsi rolli vokaalkülg – laitmatu, viimistletud ja nauditav.

VIRVE NORMET